تفاوت «سبعة احرف» در نزول و در قرائت

الآن می‌خواهم این را عرض کنم که سبعة احرفی که در محدوده تقرأ مطرح است، ربختش با سبعة احرفی که در نزول مطرح است، فرق می‌کند. ولو همه اینها سبعة احرف هستند. چرا؟ همه اینها زیر سر کلمه حرف است.

مرحوم طبرسی در مجمع فرمودند «الحرف و الطرف و الجانب نظائر»؛ همه اینها یکی است.«وَ مِنَ النّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللّهَ عَلى حَرْفٍ[1]»، «إِلاّ مُتَحَرِّفاً لِقِتالٍ[2]»، «يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَواضِعِهِ[3]» در دو جا آمده، در یک جا هم به این صورت است: «يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَواضِعِهِ[4]»، «يَسْمَعُونَ كَلامَ اللّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ[5]». اینها مواردی است که حرف در آیات شریفه به کار رفته است. حرف به چه معنا است؟ معنای ساده حرف این است: ساده‌ترین معنای آن، که همه می‌فهمند این است: جاده یک وسط دارد که شما در آن می‌روید. دو طرف دارد. این حرف است. یا حرف الوادی؛ وادی وسطی است که رودخانه می‌رود. حرف دو طرف آن است که شما بالای آن می‌ایستید و می‌بینید که رود دارد می‌رود.

«عَلى شَفا جُرُفٍ هارٍ[6]»؛ «جرف» هم در اشتقاق کبیر با این نزدیک است. «طرف» هم در اشتقاق کبیر یکی هستند. یکی از محتملاتی که در ذهن من برای حرف است، این است: یکی از قواعد خیلی خوب در اشتقاق کبیر قاعده ....؛ چه اسمی روی آن بگذارم؟

---

[1] الحج ۱۱

[2] الانفال ۱۶

[3] النساء ۴۶ و المائدة ۱۳

[4] المائدة ۴۱

[5] البقرة ۷۵

[6] التوبة ۱۰۹

بازبینی #2
ایجاد شده 9 آوریل 2024 14:36:32 توسط ... .
به روزرسانی شده 22 مه 2024 12:49:00 توسط ... .